

Waste not

Want not

Pregled odpadkov

Kontrolni pregled: ODPADNA HRANA

Šola:
Datum:
Izpolnil:

➔ **Odpadno hrano** bi morali *zmanjšati na minimum*. Idealno bi bilo, da pri obrokih ne bi ostalo nič.

Začnite svojo pot zmanjševanja odpadne hrane tako, da najprej izvedete kontrolni pregled odpadne hrane. V pomoč vam bo ta dokument, s katerim boste ugotovili: Kje se trenutno nahajate na področju preprečevanja in zmanjševanja količine odpadne hrane? Kje se lahko izboljšate?

Analiza odpadne hrane

Kontrola posod z odpadno hrano vam pomaga razumeti koliko odpadne hrane proizvedete. Meritve lahko izvajate na določenih mestih v šoli tako da stehate ali pa preštete živila/jedi, ki so bila zavržena. Določite dan, ko boste izvedli kontrolo in ugotovite koliko hrane je ostalo. To ponovite pri različnih jedilnikih in izračunajte dnevno povprečje odpadne hrane. Količino pomnožite s šolskimi dnevi in dobili boste oceno, koliko hrane se na letni ravni zavrže v šoli.

Izvedba kontrole odpadne hrane

Kontrola v šoli bo pokazala, kje nastaja odpadna hrana in bo vaša izhodiščna točka. S šolsko skupnostjo kasneje lahko pripravite Akcijski načrt kako zmanjšati odpadno hrano in izvajati redne kontrole, s katerimi boste merili svoj napredek. Poiščite več konkretnih idej za zmanjševanje odpadne hrane v šolah v Virih.

Pomoč pri izpolnjevanju kontrolnega obrazca:

Kontrola - Kako preveriti, ali so merila izpolnjena? Dokazilo o izpolnjevanju meril.

Ali je določena naloga izpolnjena? - Da/ne, nejasno

Aktivnost - ukrep - Kaj je potrebno narediti? Prve zamisli za ukrep, oz. akcijo.

Odgovorna oseba/skrajni rok - kdo je odgovoren za aktivnost? Do kdaj mora biti zaključena?

Pregled odpadkov

Analiza odpadne hrane

Lokacija	Vrsta odpadne hrane npr. olupki, ostanki, hrana s pretečenim rokom trajanja itd.	Uporabljeno v receptu	Za kompost	Posoda z odpadno hrano
		Teža (kg)	Teža (kg)	Teža (kg)
Učilnica				
Prostori za učitelje (zbornica/kabineti)				
Šolska kuhinja				
Jedilnica				
Gospodinjstva učilnica				
Šolske proslave/prireditve				

Pregled odpadkov

1. Učilnica

	Način kontrole	DA/NE	Aktivnost/ukrep
V učilnici je koš za organske odpadke.	Pregled		
Na koših je jasna, vsem razumljiva oznaka (pisna ali fotografija) kaj spada v organske odpadke (in kaj ne)	Pregled		
Učenci ločujejo organske odpadke.	Analiza odpadkov		
Organski odpadki gredo na kompost ali v kompostnik z deževniki.	Intervju z odgovorno osebo (npr. čistilka)		
Tema odpadna hrana je naslovljena v učnih vsebinah ali v projektih (npr. dnevnik odpadne hrane za en teden, osveščevalne kampanje).	Intervju z razredno učiteljico		
Učenci/dijaki so vključeni v praktične aktivnosti zmanjševanja odpadne hrane na šoli	pregled/ intervju		
Tema odpadna hrana je naslovljena pri sodelovanju s starši (vključno z idejami za aktivnosti, ki jih lahko učenci/družine izvajajo doma)	Intervju z razredno učiteljico		
Tema odpadna hrana je naslovljena pri sodelovanju s širšo skupnostjo (vključno z idejami za aktivnosti, ki jih zainteresirani lahko izvajajo doma)	Intervju z razredno učiteljico		

Pregled odpadkov

2. Zbornica / prostori za učitelje

	Način kontrole	DA/NE	Aktivnost/ukrep
V učilnici je koš za organske odpadke.	Pregled		
Na koših je jasna, vsem razumljiva oznaka (pisna ali fotografija) kaj spada v organske odpadke (in kaj ne).	Pregled		
Učitelji ločujejo organske odpadke.	Analiza odpadkov		
Organski odpadki gredo na kompost ali v kompostnik z deževniki.	Intervju s čistilko		
Redno preverjanje in čiščenje hladilnika ali omarice s hrano.	Intervju z učitelji/ čistilko		
Učitelji so na šolskih konferencah seznanjeni glede napredka o zmanjševanju odpadne hrane.	Pregled		

Pregled odpadkov

3. Šolska kuhinja

	Način kontrole	DA/NE	Aktivnost/ukrep
Število obrokov: Vodstvo kuhinje ima evidence and učenci, ki se dnevno prehranjujejo. Imajo sistem naročanja kosil in odjavljanja v primeru odsotnosti (zaradi bolezni ali ekskurzij).	Intervju z vodstvom šole		
Oceni količino odpadne hrane: Vodstvo kuhinje dnevno spremlja količino ostankov hrane. Dnevno spremlja tudi razloge zakaj hrana ostaja. Učenci/dijaki so del tega ocenjevanja pri <u>Kontrolnem pregledu odpadne hrane v šolski kuhinji.</u>	Pregled, analiza odpadne hrane, intervju z glavnim kuharjem		
Velikost obrokov: Učenci/dijaki lahko prosijo za manjše/večje porcije, izbirajo med različnimi sestavinami obroka in izpustijo kaj, če ne gre drugače. Če želijo, lahko dobijo še en obrok (če jim sistem vodenja obrokov to omogoča).	Pregled		
Vprašanje: Koliko hrane želiš? Kuharji vedno vprašajo učence koliko hrane želijo, da bi se izognili ostankom.	Pregled		
Nerazdeljeno hrano: se v kuhinji ponovno uporabi (če je mogoče) ali razdeli med zaposlene in starše po simbolični ceni. Lahko se jo tudi razdeli zunanjim osebam kot food sharing.	Pregled		
Neuporabne dele živil (npr. liste, jajčne lupine, stebila): se zbira ločeno in odnese na kompost ali v zaboje s deževniki.	Pregled		
Refleksija: Redna refleksija (na sestankih zaposlenih v kuhinji) o količini odpadne hrane in razlogih zanjo. Pripravi se konkretna strategija za zmanjševanje odpadne hrane (npr. načrtovanje obrokov, sistem postrežbe hrane, izobraževanje zaposlenih, ponovna uporaba nerazdeljenih jedi ...)	Intervju z glavnim kuharjem		

Pregled odpadkov

4. Jedilnica in šolski bistro

	Način kontrole	DA/NE	Aktivnost/ukrep
Pijača se streže v steklenih steklenicah.	Meni pijač, pregled		
Oceni se količino odpadne hrane: Preverite količino in glavne vire ostankov hrane. Analizirajte podatke in oblikujte konkretno strategijo za zmanjšanje količine odpadne hrane.	Pregled, analiza odpadne hrane, Intervju z vodnjo kuhinje		
Velikost obrokov: Učenci/dijaki lahko prosijo za manjše ali večje porcije.	Pregled		
Nerazdeljeno hrano: se v kuhinji ponovno uporabi (če je mogoče) ali razdeli med zaposlene in starše po simbolični ceni. Lahko se jo tudi razdeli zunanjim osebam kot food sharing	Pregled		
Neuporabne dele živil (npr. liste, jajčne lupine...): se zbira ločeno in odnese na kompost ali v zaboje s deževniki.	Pregled		
Refleksija: Redna refleksija (na sestankih zaposlenih v kuhinji) o količini odpadne hrane in razlogih zanjo. Pripravi se konkretna strategija za zmanjševanje odpadne hrane (npr. načrtovanje obrokov, sistem postrežbe hrane, izobraževanje zaposlenih, ponovna uporaba nerazdeljenih jedi ...)	Intervju z vodjo bistroja		

Pregled odpadkov

5. Gospodinjska učilnica

	Način kontrole	DA/NE	Aktivnost/ukrep
V učilnici je koš za organske odpadke.	Pregled		
Na koših je jasna, vsem razumljiva oznaka (pisna ali fotografija) kaj spada v organske odpadke (in kaj ne)	Pregled		
Učenci ločujejo organske odpadke.	Analiza odpadkov		
Organski odpadki gredo na kompost ali v kompostnik z deževniki.	Intervju s čistilko		
Oceni količino odpadne hrane: Dnevno se spremlja količina ostankov hrane. Dnevno spremlja tudi razloge zakaj hrana ostaja. Učenci/dijaki so del tega ocenjevanja pri Pregledu odpadne hrane v šolski kuhinji.	Intervju z učiteljem Analiza odpadkov		
Velikost obrokov: Učenci/dijaki lahko prosijo za manjše/ večje porcije, izbirajo med različnimi sestavinami obroka in izpustijo kaj, če ne gre drugače. Če želijo, lahko dobijo še en obrok (če jim sistem vodenja obrokov to omogoča).	Pregled		
Nerazdeljeno hrano: se, če je le mogoče, najprej ponovno uporabi ali razdeli med zaposlene in starše po simbolični ceni. Lahko se jo tudi razdeli zunanjim osebam kot food sharing.	Pregled		
Refleksija: pri gospodinjskem pouku se izvede refleksija o količini odpadne hrane in razlogih zanjo. Pripravi se konkretna strategija za zmanjševanje odpadne hrane (npr. načrtovanje obrokov, sistem postrežbe hrane, izobraževanje učencev, ponovna uporaba nerazdeljenih jedi ...)	Intervju z učiteljem		
Tema odpadna hrana je naslovljena pri pouku gospodinjstva ali kot del raznih projektnih aktivnosti (ali oboje).	Intervju z učiteljem		

Pregled odpadkov

6. Šolske proslave in prireditve

	Način kontrole	DA/NE	Aktivnost/ukrep
Goste se spodbudi, da prinesejo posode za večkratno uporabo, v katerih lahko odnesejo hrano, ki je ostala.	Pisni sporazum		
Na prireditvenem območju je koš za organske odpadke.	Pregled		
Na koših je jasna, vsem razumljiva oznaka (pisna ali fotografija) kaj spada v organske odpadke (in kaj ne)	Pregled		

**Funded by
the European Union**

Podpora Evropske komisije za pripravo te publikacije ne pomeni potrditve vsebine, ki izraža le mnenja avtorjev, in Komisija ne more biti odgovorna za kakršno koli uporabo informacij, ki jih vsebuje.